

“TASDIQLAYMAN”

O'zMU Jizzax filiali direktori
O.Turakulov

2023-yil 28 11

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganligining 31 yilligi munosabati bilan “Mening konstitutsiyam 31 yoshda” shiori ostida “Mening Konstitutsiyam va davlat tilim” mavzusida ommaviy diktantlar tanlovini o'tkazish tartibi to'g'risida

NIZOM

I. Umumiy qoidalar

1.1. Mazkur Nizom yoshlarning huquqiy ongi va huquqiy madaniyatini shakllantirish, davlat tiliga mehr-muhabbat tuyg'ularini yuksaltirish va ularni mustaqil fikrlay oladigan, nutqiy ko'nikma va muloqot madaniyati rivojlangan, savodli shaxs sifatida kamol toptirish maqsadida tashkil etiladigan **“Mening Konstitutsiyam va davlat tilim”** mavzusidagi ommaviy diktantlar tanlovini (keyingi o'rinlarda tanlov deb yuritiladi) o'tkazish tartibini belgilaydi.

1.2. Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2023-yil 21-noyabrdagi 03-15-163-son xatining ijrosini ta'minlash, shu orqali talabalarining konstitutsiyaviy haq-huquqlarini va huquqiy bilimlarini oshirish maqsadida ishlab chiqilgan bo'lib, **“Mening Konstitutsiyam va davlat tilim”** mavzusidagi ommaviy diktantlar tanlovi Nizom talablari bajarilishini ta'minlaydi.

1.3. O'zbek tili va adabiyoti kafedrası, yoshlar bilan ishlash, ma'naviyat va ma'rifat bo'limi, iqtidorli talabalar bilan ishlash sektori tanlov tashkilotchilari hisoblanadi. Tanlovni tashkil etish va o'tkazishda adolatlilik, ixtiyoriy, oshkoralik, xolislik, tenglik tamoyillariga asoslangan holda amalga oshiriladi.

II. Tanlovdan ko'zlangan maqsad va vazifalar

2.1. Tanlovni tashkil etishdan asosiy maqsad – talaba yoshlarda konstitutsiyaviy, huquqiy ong va madaniyatni shakllantirish, davlat tiliga mehr-muhabbat tuyg'ularini yuksaltirishdan iborat.

2.2. Tanlovni tashkil etish orqali quyidagi vazifalar bajarilishi ko'zda tutiladi:

- filialda talaba yoshlar o'rtasida konstitutsiyaviy va davlat tili bo'yicha savodxonlik hamda ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish;
- yoshlarning Konstitutsiyamiz va davlat tilimiz hamda uning o'ziga xos xususiyatlari yuzasidan bilim va ko'nikmalarini oshirish;

- talabalarining **“Mening Konstitutsiyam va davlat tilim”** mavzusidagi ommaviy diktantlarini munosib baholash va taqdirlash.

2.3. Tanlov quyidagi ketma-ketlikdagi bosqichlarni o‘z ichiga oladi:

- a) Tanlovni o‘tkazish haqida e‘lon berish;
- b) Tanlov hakamlar hay‘ati tarkibini shakllantirish va tasdiqlash;
- s) Hakamlar hay‘ati tomonidan tanlov g‘oliblarini aniqlash;
- d) Filial rahbariyati tomonidan tanlov g‘oliblarini taqdirlash.

III. Hakamlar hay‘ati tarkibini shakllantirish tartibi

3.1. Tanlovga topshirilgan materiallarni baholash tashkiliy qo‘mita tomonidan shakllantiriladigan hakamlar hay‘ati tomonidan baholanadi.

3.2. Hakamlar hay‘ati kollegial organ hisoblanib, filial professor-o‘qituvchilaridan kamida 5 nafardan iborat tarkibda tashkil etiladi.

3.3. Hakamlar hay‘ati ishtirokchilar tomonidan topshirilgan materallarni baholash, tanlov jarayonida to‘plangan hujjatlarni ko‘rib chiqish bo‘yicha ish olib boradi.

Tanlov hakamlar hay‘ati a‘zolarining kamida uchdan ikki qismi ishtirok etgan taqdirda qaror qabul qilishga vakolatli hisoblanadi.

IV. Tanlovni o‘tkazish tartibi

4.1. **“Mening Konstitutsiyam va davlat tilim”** mavzusidagi ommaviy diktantlar tanlovi bitta bosqichda o‘tkaziladi.

Tanlov g‘oliblarini taqdirlash **O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganligining 31 yilligi munosabati bilan** o‘tkaziladigan tadbirda taqdirlanadi.

4.2. Tanlovni o‘tkazishga quyidagilar mas‘ul hisoblanadi:

O‘zbek tili va adabiyoti kafedrasida hamda fakultet dekanlari.

4.3. Tanlovda ishtirok etuvchilarni ro‘yxati (ishtirokchilarning ma‘lumotlari ko‘rsatilgan holda) fakultetlarning yoshlar bilan ishlash bo‘yicha dekan o‘rinbosarlari tomonidan shakllantirilib, O‘zbek tili va adabiyoti kafedrasiga taqdim etiladi.

4.4. Diktant o‘zbek (davlat) tilida yoziladi.

4.5. Diktantlar tanlovi mas‘ullar tomonidan ishtirokchilarga manzili haqida oldindan ma‘lum qilingan auditoriyada o‘tkaziladi.

4.6. Auditoriyaga mobil aloqa vositalari, noutbuk, planshet va boshqa texnika vositalarini olib kirish taqiqlanadi.

4.7. Tanlovda filialda tahsil olayotgan barcha talabalar (sirtqi ta‘limda tahsil olayotgan talabalar ham) ishtirok etishi mumkin.

V. Tanlov g'oliblarini baholash va taqdirlash tartibi

5.1. Tanlovda Hay'at tomonidan ishtirokchilarning diktanti quyidagi baholash mezonlari asosida baholanadi:

Diktant matnidagi so'zlar soni 150 tadan kam bo'lmagan holda:

«5» ball: a) mutlaqo xatosiz yozilgan; b) qo'pol bo'lmagan bitta imlo yoki bitta punktuatsion xatosi bo'lgan diktantga qo'yiladi.

«4» ball: ikkita imlo va ikkita ishorat xatosi bo'lgan diktantga qo'yiladi. Xatolar nisbati o'zgarishi mumkin, lekin ularning umumiy miqdori to'rttadan, imlo xatosi esa ikkitadan oshmasligi kerak.

«3» ball: to'rtta imlo hamda to'rtta punktuatsion xatosi bo'lgan diktantga qo'yiladi. Xatolar nisbati 3 imlo, 5 punktuatsion xato va boshqa ko'rinishlarda ham bo'lishi mumkin. Ammo imlo xato miqdori to'rttadan oshmasligi shart.

«2» ball: yettitagacha imlo va yettita punktuatsion xatosi bo'lgan diktantga qo'yiladi. Xatolar miqdori o'n beshtadan oshsa, «1» ball qo'yiladi.

Eslatma: Diktantdagi xatolar nisbatan turlicha ko'rinishda bo'lishiga qaramay, baholashda imlo xatolari miqdori asosiy mezon bo'ladi.

Agar diktantdagi tuzatishlar miqdori beshtadan ortiq bo'lsa, baho bir ballga pasayadi.

Agar diktantda uch va undan ortiq tuzatish bo'lsa, «5» ball qo'yilmaydi.

5.2. Tanlov natijalari bayonnoma bilan rasmiylashtiriladi va barcha hay'at a'zolari tomonidan imzolanadi.

5.3. Hakamlar hay'ati a'zolarining xulosalari asosida tanlov g'oliblari (1-,2-,3-o'rin) aniqlanadi hamda boshqa ishtirokchilarga erishgan natijalariga ko'ra nominatsiyalar belgilanishi mumkin.

5.4. Hakamlar hay'ati ishtirokchilar tomonidan yozilgan diktantlarni uch kun muddatda ko'rib chiqadi.

5.5. Ishtirokchilar tanlov yakunlari bo'yicha qabul qilingan ishchi guruh qaroridan norozi bo'lgan taqdirda, bir kun ichida ishchi guruhga shikoyat qilishi mumkin.

Bunda, ushbu ishchi guruh tomonidan shikoyat bir kun muddatda ko'rib chiqilib, natijasiga ko'ra qabul qilingan qaror haqida shikoyat muallifiga ma'lum qilinadi.

5.6. Tanlovda g'oliblikni qo'lga kiritgan (1-,2-,3-o'rin) talabalar o'rnatilgan tartibda I, II, III darajali diplom va pul mukofotlari bilan rag'batlantiriladi.

Tanlov yakunlarlariga ko'ra g'oliblar:

I o'rin – 1-darajali diplom va 500 000 (besh yuz ming) so'm miqdorida pul mukofoti.

II o'rin – 2-darajali diplom va 300 000 (uch yuz ming) so'm miqdorida pul mukofoti.

III o'rin – 3-darajali diplom va 200 000 (ikki yuz ming) so'm miqdorida pul mukofotlari bilan taqdirlanadi

5.6. G'oliblarning diplomlari filial direktori tomonidan imzolanadi.

5.7. G'oliblarga va boshqa ishtirokchilarga homiylar tomonidan boshqa qimmatbaho sovg'alar berilishi mumkin.

VI. Yakuniy qoidalar

6.1. Hay'at kotibi tanlovga tayyorgarlik ko'rish va uni o'tkazishda yagona ilmiy-uslubiy yondoshuvni ta'minlaydi, tanlovning olib borilishi bo'yicha tegishli hujjatlarni yuritadi, sinov topshiriqlarini tayyorlaydi.

6.2. Tanlovning Nizomiga rioya qilmagan talabalar hakamlar hay'ati qarori bilan tanlovdan chetlashtiriladi.

6.3. Tanlovga material taqdim etgan har bir ishtirokchi o'z materialining mualliflik huquqi egasi ekanligiga kafolatlashi va uchinchi shaxslarning intellektual huquqlarini buzmasligini tasdiqlashi shart.

6.4. Nomzodlar tomonidan tanlovda ishtirok etish uchun taqdim etilgan materiallar bo'yicha izoh yoki sharh berilmaydi va ular egalariga qaytarilmaydi.

6.5. Tanlovni o'tkazish va uning g'oliblarini taqdirlash bilan bog'liq barcha xarajatlar filialning budjetdan tashqari mablag'lari hisobidan amalga oshiriladi.